

MARKUS AHONEN

Sieluttomat

MARKUS AHONEN

Sieluttomat

Isaksson #5

Romaani rikoksista ja omastatunnosta

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© MARKUS AHONEN JA WSOY 2019
978-951-0-43651-6
PAINETTU EU:SSA

»Sano että ihmisellä on sielu kuolematon
sano että elämä on tässä ja nyt
sano että mä en ole loukannut sua, valehtele vaikka
sano että mä olen sulle se ainoa.»

-EDU KETTUNEN: AUTIOILLA RANNOILLA-

Tämä kirja on omistettu pojalleni Laurille.

Prologi

JOULUKUU 1969

HYVÄNEULA, HÄMEEN LÄÄNIN KOSKI

Poika oli pelännyt, että ovi lennähtäisi kiinni liian kovaa ja herättäisi paholaisen, mutta puinen kupruinen ulkovi oli sulkeutunut kuin talven pakkanen olisi sinetöinyt saranoiden ja lukonkielen väliin samettia.

Nyt hän vihdoin lähtisi!

Tiheä kuusimetsä häämötti pimeänä. Sinne voisi hyökätä jos ovi yhtäkkiä aukenisi, hirviö olisi herännyt ja juoksisi karjuen perään. Metsän sysimustaan pimeyteen voisi paeta. Maata piilossa kinoksessa, vaikka saappaat kauhoisivat sisäänsä jäätävää lunta ja pakkanen saisi posket polttelemaan.

Nyt riitti! Oli ollut hilkulla, ettei hän ollut napannut kaapista kaksipiippuista ja tunkenut sitä torkahtaneen leukaperiin, vetänyt liipaisimesta. Olisivat sitä ihmetelleet pitkin kuntia ja pääkaupunkia. Kirjoitelleet lehdissä miten erilainen maailma oli hämäläisessä pikkukylässä kun suuren meren takana oli vasta kesällä rokattu rauhan puolesta Woodstockin mudassa. Jokaisella oli oma vellinsä, jossa rypeä. Hänen vellinsä upotti, siellä ilo ei pilkاهدellut ja pimeys voitti useimmiten valon, myös kesän lyhyinä öinä. Elämän pelimerkit oli jaettu jo ennen hänen syntymäänsä. Kohtalo oli synnyttänyt hänet torppaan, jossa pikavoitot jaettiin murinana ja iskujen aiheuttamina kirvelyinä poskilla.

Hän hapuili pimeässä hankkeen tallautunutta polkua pitkin pienelle metsätielle ja katsoi viimeisen kerran taakseen. Kaukana tien päässä näkyi valo. Se olisi voinut olla jollekin se pimeydessä tai tunnelin päässä näkyvä toivon kajastus. Päämäärä pelastukseen. Mutta valo kuului Ryhmylän talolle. Sinne ei olisi menemistä. Sen hän tiesi, vaikkei paholaiseen uskonut.

Hän pääsi kuun valossa sinertävältä metsätieltä pienelle sivutielle, jonka hän oli kesien aikana juostessaan oppinut tuntemaan kuoppa kuopalta. Nyt pakkaslumi narskui kenkien alla, ja hän tunsikin askelten äänten tihenevän tahdin nopeutuessa. Hengitys pihisi korvissa ja keuhkoissa. Sydän hakkasi pelosta, jos ovi aukeaisikin ennen kuin hän olisi päässyt riittävän kauas. Pitkän käden kantamattomiin.

Metri metriltä kauemmas päästessään poika tunsikin helpon tunteen leviävän sisällään. Vapaus! Mitä enemmän hän ajatteli edessä olevaa tyhjyyttä, sitä kevyemmältä hänen olonsa tuntui. Mielihyvä kahleiden irti repimisestä ja vapaudesta, jossa kukaan ei ollut päättämässä hänen tekemisistään, tuntui käsittämättömältä. Missä ne kahleet nyt olivat, joista äitikin oli ruikuttanut?

Eivät ainakaan tässä. Nyt. Tummanpuhuvan tähtitaivaan alla, joka soi pojalle mahdollisuuden. Sytytti valon piinaavaan pimeyteen ja ahdistukseen, joka kolkutteli jo vihan portteja.

Poika juoksi ja juoksi. Pipon alla hiki puristi hiukset ihoa vasten ja hoikka ruumis villapaidan alla lämpeni. Hän juoksi kunnes hän oli jo kaukana tien risteyksessä ja kaikki takana olevat valot olivat kaikonneet, vain alkaneen pellon yli pyyhäلتävä tuuli pölyytti pimeydestä kevyttä lunta kasvoille. Tuuli humisi hetken kuin susilauma olisi päästetty lähellä irti, mutta pian sekin vaiken.

Hän oli jo kaukana.

Poika seisahti paikalleen ja painautui puun taakse, tunsu poskessaan kuusen kaarnan ja nenässään pihkan tuoksun. Enää hän ei kiipeäisi tuohon kuuseen, ei kotipihan koivuun eikä tienristeyksen läheiseen mäntyyn, jonne hän kavereineen oli vielä kesällä kiivennyt syömään kauppa-autolta ostamiaan eväitä.

Onnellinen muisto puski pintaan, mutta hän tukahdutti sen. Ei ollut varaa tunteiluun. Oli aika lähteä, sitä ei edes saatanallinen pakkakanen saanut estää.

Kun hän oli seissyt aukean reunalla hieman liian pitkään puuta vasten, hän näki äkkiä valon. Suoran päästä Lahtisen veljesten tienvarren maatalon suunnasta näkyi auton lyhtyjien valokeila. Auto kiihdytti kunnes se oli umpikujaan johtavan kylätien postilaatikoiden kohdalla ja pysähtyi.

Mustasta autosta nousi ylös neljä miestä. Ne supisivat jotain. Kolme isoa miestä jättäytyi postilaatikoille neljännen istuutuessa autoon ja jatkaessa eteenpäin. Parin metrin päässä auto köhähti ja moottori sammui. Se ei käynnistynyt uudelleen, vaikka mustatakkainen mies yritti ja yritti. Kuin näytöstä piilosta seuraavalle olisi avautunut hetkellinen aukko ajassa.

Poika tajusi olevansa edelleen koukussa. Hän ei voinut ymmärtää kuinka pakenemisen tuoma helpotuksen tunne yhtäkkiä jäikin velvollisuuden jalkoihin. Hänellä oli nyt mahdollisuus ostaa hyväksyntä tuomalla pelastus. Sillä jos hän juoksisi metsän poikki takaisin, hänellä olisi etumatka ennen kuin miesjoukko saapuisi heidän kotitalolleen.

Hän juoksi ja juoksi. Takaisin! Maksoi mitä maksoi, sillä hän oli ymmärtänyt miesten tulevan kostoaikeissa.

Talon valo näkyi nyt hetken kirkkaana kuin hän olisi tuonut siihen uuden lampun, asettanut ovenpielen lyhtyyntä uutuuttaan räiskyvän kynttilän.

Hän valehteli heränneelle paholaiselle kuulleensa ulkoa ääntä ja käyneensä tarkastamassa mistä se lähti. Nähneensä kauempana mustatakkisen ja mustahattuisen miehen. Sai siten jopa hirviön kavahtamaan. Sen sormet tärisivät, kasvot alkoivat hetkessä hiota ja ääni hädin tuskin pihisi keuhkoista. Jos paholainen oli peloissaan ja katseli paniikissa pahaenteisistä vaaralliseksi muuttuneeseen pimeyteen, oli vaara todellinen. Siinä saattoi lähteä vaikka henki.

Kun hän oli sanonut asiansa ja painautunut tuvan katto-luukun kautta ullakolle piiloon, poika ymmärsi: Mitä tahansa hänen elämässään tapahtui, mitä tahansa hän saisikaan aikaiseksi, hän palaisi aina mielessään takaisin tähän helvetinhuoneeseen.

OSA 1

1.

SREBRENICA, ITÄINEN BOSNIA-HERTSEGOVINA HEINÄKUU 1995

Ennen kuin joku ronklasi auki pellon laidalla sijaitsevan omakotitalon ulko-oven lukkoa, pieni poika oli puhunut syntymäpäivälahjasta. Äidin, siskon, tädin, isoäidin ja isomummon silmistä oli saattanut nähdä pettymyksen siitä, ettei tuota päivää todennäköisesti tulisi. He olivat jo päivien ajan haistaneet kylältä pölyävän savun ja kuulleet huudot, kun serbien ja palkkasotilaiden yhteisjoukkio oli edennyt jälleen uuteen taloon ja vienyt mukanaan miehet jotka eivät koskaan palanneet.

Sotaa oli käyty jo monta vuotta, rajat raadollisuudessa ylitetty yhä uudelleen ja uudelleen, mutta aina löytyi uusi raja ylitettäväksi. Kun miehet oli viety, oli vain ajan kysymys keksiä mitä naisille tehtäisiin.

Edellisvuonna poika oli kysynyt lahjaa pienellä viattomalla äänellä, joka oli kaikunut saman katon alle kerääntyneen suuren perheen jäsenten korvissa. Puheet tulevista lahjoista ja sodan päättymisestä olivat antaneet toivoa ja uskoa tulevaisuuteen. Puhuttiin rauhansopimuksista ja saartojen lopettamisista. Ehkä vuosikymmenen puolivälissä solmittaisiin rauha, mutta vanhemmat olivat tienneet tiedon merkitsevän veritekojen

laantumisen sijaan niiden yltymistä hetkeksi. Oli haalittava kasaan tehdyt teot ja valta ennen kuin sana nimeltä 'sovinto' veisi siihen mahdollisuudet.

»Mitä jos minä en saakaan polkupyörää?» poika oli kysynyt edellisvuonna. Turhaan, mutta kysynyt sittenkin vaikka oli nähnyt silmissään perheenjäsenten laihtuvan jo kuukausien ajan. Ei näillä rahoilla ja poltettujen tilojen tuotoilla mitään ostettaisi. Niin kauan kun sota oli jatkunut, sitä luisevammilta vanhempien, isovanhempien ja isomummon kasvat olivat näyttäneet. Hän itse ei ollut tuntenut nälkää enää pitkään aikaan. Pienestä pojasta kasvaisi jonain päivänä iso mies jos niin suotaisiin. Taivas vuorten ja viljaa ja mansikoita kasvavien peltojen yllä avautuisi, tie kulkisi miinattomana toisenlaisen taivaan alle.

Edellisvuonna isä oli murahtanut leppoisasti matalalla äänellään:

»Kyllä sinä sen pyörän saat. Heti kun tämä kaikki on ohi. Pian. Aivan pian», isä oli sanonut, mutta pieni poika oli nähnyt silmissä epäilyksen. Ymmärtänyt, ettei isä enää itsekään uskonut sanomisiinsa, kun lähiseudun ovia oli availtu ja naapurikin viety. Sitten oli tullut isän, enojen, setien ja isoisän aika.

»Minä tulen takaisin», isä oli luvannut, mutta poika oli nähnyt isän silmissä epäuskon. Heinäkuisen paahteen alla lapsi oli kasvanut pari askelta kohti aikuisuutta haistettuaan ihmislihakuormien mädäntyvän hajun ja kalkin jo kaukaa nenässä tuntuvan katkun.

Aurinko oli paahtanut ulkona olleiden ihot tummiksi ja vaaleapigmenttisempien punaisiksi.

»Kukaan ei mene ulos», äiti oli vannottanut kaikille kun miehet oli viety, ja naiset olivat ymmärtäneet olevansa vailla turvaa.

Jokainen auton moottorin lähestyvä ääni, taivaalle kajahtava laukaus ja korvissa kaikuva tuskanhuuto sai heidät säpsähtämään. Puhelin ei ollut soinnut enää pitkiin aikoihin. Miehittäjät olivat sulkenneet kylän mottiin, jotta heillä olisi rauha tehdä mitä tahansa ilman että maailma voisi reagoida mitenkään.

Poika istui pimeässä kotinsa nurkassa. Hän näki jokaisen hänelle neuvotun piilonurkkauksen ja pääarakennuksen takana olevan ulkorakennuksen, josta löytyi seinän väliin rakennettu piilosoppi. Hädän tullen hänen oli käsketty mennä sinne ja olla hiljaa. Ei väliä vaikka pissaisi alle, nälkä kurnisi vatsassa tai jano saisi sivelemään kielellä huulia. Oli kestettävä kunnes paenneita karkulaisia etsivät sotilaat olisivat poistuneet.

Nyt he olivat ihmeen kaupalla saaneet olla rauhassa jo pari päivää. Muiden silmistä näki, ettei rauhaa kestäisi pitkään. Uusi lähtölaskenta alkaisi edellisen loputtua. Maailmalle esitetyt rauhanpuheet ja lähestyvät ovien avaamiset juoksivat keskenään kilpaa. Ehtisikö veitsen kurkulle laittava heilauttaa kättään ennen kuin maailman suuret johtajat saisivat sipaistua nimensä rauhan tuovaan asiakirjaan ja pääsisivät paistattelemaan kameroiden salamavalojen välkkeessä.

Kylä hiljeni hetkeksi auringon laskeuduttua jo alemmas. Poika juoksi innoissaan eteiseen ja avasi peilipöydällä olevan soittorasian kannen. Katsoi taakseen huomaisivatko muut mitään, mutta eivät ne nähneet. Äiti valmisteli keittiön hämärässä tädin kanssa vähistä aineksista ruokaa mummon katsoessa ikkunan kulmalta ulos. Oli oltava vahti, jos joku tulisi, mikä tietäisi että pojan oli kadottava piilopaikkaansa.

Soittorasiasta kiirivät sävelet pyörivät mystisinä ilmassa kuin olisivat ymmärtäneet pimeän heinäkuisen kylän päälle laskeutuneen uhan. Kun pakotie oli tukittu ja joku lähestymässä kohti perheen tarkoin vartioitua kotitilaa. Sitä niin kau-

niiksi omin käsin laitettua kotia, jonka isä oli halunnut tehdä mahdollisimman käytännölliseksi ja viihtyisäksi ilman turhaa pröystäilyä.

Lukko rasahteli jo, eivätkä he tienneet kuinka olivat tulleet yllätetyksi. He eivät olleet kuulleet lähestyvän auton moottorin ääntä tai hiekalla rasahtelevia askelia. Oven taakse oli silti ehtinyt ryhmä miehiä, joista yhden kasvot olivat peitettyinä kesäkuumallakin.

Poika kääntyi huutamaan, mutta äiti oli tajunnut mitä tapahtuu pojan ilmeestä jo ennen kuin sanat lensivät pelokkaina eteisen läpi.

»Äiti! Joku on tulossa ovesta!»

Äiti yritti syöksyä kohti eteistä, mutta oli jo liian myöhäistä. Panssari oli murrettu. Sekunnin odotus vain pitkitti piinaa. Kun ei ollut kasvoja, joita pelätä. Ei mörköä, jolla olisi tuttu hahmo. Oli vain hetki sitten itsekseen liikahdellut oven kahva. Kesäisessä kylän reunaman yksinäisyydessä, armotta pimeneessä hetkessä. Maailman vartioidusta ytimestä katsottuna keskellä ei mitään. Täydellinen paikka suorittaa vaikka mitä ilman rangaistusta, jos paholainen päättäisi laskea kämmensä heidän päälleen.

Puhelin! äiti ehti miettiä, mutta linjat oli katkaistu jo kauan sitten.

Ennen kuin ovi oli vihdoinkin avautumassa, viimeinenkin valo alkoi sammua. Elämänvalo.

Hiljaisuus oli laskeutunut pellon reunalla lepäävään taloon. Mutta nyt se tuntui pelottavalta. Kukaan ei tulisi pelastamaan, jos joku päättäisi astella ovesta sisään ja tehdä mitä vain halusi.

Äiti oli jo työntämässä poikaa piiloon, mutta oli vilkaissut viime hetkessä takaovelle.

»Sinne tuttuun paikkaan», äiti oli kuiskannut hänen kor-

vaansa, työntänyt lapsensa takaovesta ulos ja nähnyt pojan viilettämässä kohti suojaksi tarkoitettua ulkorakennusta juuri ennen kuin kodin etuovi lennähti selälleen auki.

Ensimmäistä kertaa elämässään poika tunsu adrenaliinin ja pakokauhun sekaisen huumen aivoissaan. Jalat lennättivät metri metriltä kohti suojaa, jossa hänen oli oltava kaiken kestävä mies. Sukunsa ainoa jatke nyt kun muut miehet oli viety, koko muu suku sammuisi tulevina minuuttina. Sen hän oli ymmärtänyt taivaan kuumottaessa iltapäivän loppuessa hänen juostessa kohti piilopaikkaansa. Jokin jumala oli sytyttänyt palon, jolle hän ei voinut mitään.

Poika piiloutui ulkorakennuksessa koloonsa. Jos kulkijat olivat tulleet taloon jo toisen kerran eivätkä miehet olleet ensimmäisen kerran jälkeen tulleet takaisin, mitä he tekisivät toisella vierailullaan.

Hän oli kuullut puheet miehettömistä taloista, varjelemattomista naisista. Tulijat eivät tunteneet armoa, he tiesivät mitä mistäkin talosta saattoi ottaa ja mitä jättää jäljelle, jos mitään. Soittorasian, joka soitti musiikkia? Sen saattoi sammuttaa yhdellä nyrkin iskulla silkasta hajottamisen hurmasta, jos mieli teki.

Hän kuuli huutoa sisältä. Se oli täti, ja hänen siskonsa. Hädin tuskin täysi-ikäinen sievä tyttö, jota kylän pojat olivat ihailleet kaukaa. Hän kuuli huudon juuri silloin kun kodin takaoven saranat narahtivat ja hän tiesi joutuvansa pian pidättelemään hengitystään, ettei kukaan metrinkään päästä sitä kuulisi. Ellei hän pääsisi pakoon.

Poika loi katseensa edessä levittäytyvälle suurelle peltoaukealle. Hän ei ollut nähnyt lentokoneita tai helikoptereita, joista saattoi nähdä pellon keskelle piiloutuneen ihmisen.

Hän kaivautui ulos kolostaan toiselta puolelta ja näki edesään kymmenien metrien päässä avautuvan peltovainion. Se oli heinäkuussa komeimmillaan ja saattoi peittää hänen pienestä ja lyhyestä vartalostaan edes osan. Jos perässä juoksija ei ymmärtänyt katsoa pellolle päin, hän saattaisi juosta niin kauas kuin tarvitsisi ja maata sen jälkeen piilossa yön laskeutuvaan pimeyteen asti, paeta sen jälkeen niin kauas kuin hänen pienen pojan jalkansa kantaisivat.

Hän pinkaisi juoksuun ja kuuli paniikinomaisen hengityksensä korvissaan. Hän kuulosteli sotilaiden karjaisuja perässään, mutta niitä ei tullut. Kuului vain päärakennukselta kantautuva naisten kirkuna. Oli naisten vuoro. Pojan nenässä tuntui kylältä myrskyisenä mustana savuna kylän reunamille painautuva poltettujen ja mädäntymään alkavien ruumiiden lemu. Sitä hän ei unohtaisi koskaan. Kaikkein hirvittävimpanä hänen mieleensä tallentui korvissa repivä siskon kirkuminen...

Hänen teki mieli palata kotiinsa ja antaa takaisin kuin suurikin ritari ja puolustaja, mutta hän oli pelkkä lapsi. Hän voisi kasvaa vuoden tai kaksi, kymmenen. Enemminkin. Hän voisi kasvaa niin suureksi kunnes olisi aika tulla takaisin ja etsiä syylliset, ottaa oma osansa maailmasta ja suoda oikeudenmukaisuutta sitä ansaitseville.

Hän juoksi kohti laskeutuvaa aurinkoa, mutta pellon reunan saavutettuaan hän katsoi taakseen. Ovi oli auennut. Ulkorakennuksen portailla seisoi mies, joka oli nostanut kiväärin poskelleen piipun osoittaessa kohti häntä.

Hän tiesi. Kaikki oli menetetty. Isä, enot, sedät ja isoisä oli viety. Nyt olisi hänen vuoronsa, sillä kasvavia vihollisia ei jätetä eloon. Ja vaikka olisi jätetty, miksi hän eläisi perheettömässä ja suvuttomassa maailmassa. Sillä hän tiesi mitä oli tapahtunut. Muutamien hetkien kuluttua hänellä ei olisi ketään. Ei

äitiä, siskoa, tättä, isoäitiä tai isomummoa. Hän olisi yksin maailmassa, sillä kotiin sisään kävellyt hirviö laumoineen oli päättänyt tehdä heistä kaikista selvää. Sitä ei pöydällä soineen soittorasian kaunis musiikki estäisi.

Hän näki mielessään syntymäpäiväksi havittelemansa polkupyörän. Sitä hän ei koskaan saisi mutta hän tekisi kaikkensa, että toinen lapsi jossakin tulisi vielä saamaan sellaisen.

Hän odotti laukausta, jota ei tullut. Ja kun se vihdoinkin kajahti ilmassa, hänestä tuntui kuin mikään luoti tai koettelemus ei voisi enää milloinkaan läpäistä jo nyt hänen ympärilleen rakentunutta panssaria.

Nopeakäänteinen jännitysromaani säälimättömästä rikossarjasta Helsingin keskustassa.

Helteen kurittamassa Helsingissä tekee tuhojaan röyhkeä ryöstökopla, joka ei säästä sivullisia. Uskalias joukko iskee yhä uudelleen pääkaupungin ytimeen, rikosylikonstaapeli Markku Isakssonin tutkimusryhmän ponnisteluista huolimatta.

Tiivistä ryöstäjäjoukkoa johtaa salaperäinen Munkki, mies joka pakeni lapsuudentragediaa palkkasoturiksi Srebrenican joukkomurhan keskelle vuonna 1995. Kumpi ehtii pysäyttämään Munkin: Isaksson vai Munkin oma menneisyys?

Sieluttomat on Markus Ahosen viides Isaksson-dekkari, nopeakäänteinen jännitysromaani, joka kaikuluotaa ihmismielen ja -sielun kykyä sekä hyvään että pahaan.

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-43651-6